

گزارش

بازار طلا و سکه متأثر از مسائل متعددی همچون ارزش طلا در بازارهای جهانی، نرخ ارز آزاد به ویژه دلار و موضوعات ورخدادهای سیاسی است. در روزهای گذشته قیمت طلای جهانی روندی صعودی به خود گرفته، اما بازار طلا در ایران آنچنان از این مسیر پیروی نکرده و در بسیاری روزها حتی قیمت طلا و سکه کاهشی بوده است. حال این سؤال ایجاد می‌شود که آیا این آرامش در بازار باقی خواهد ماند یا با تغییرات سیاسی بار دیگر شاهد سیر صعودی نرخ طلا و سکه خواهیم بود؟ واقعیت این است که بازار طلای کشور در چندماه اخیر اتفاقات مثبتی را تجربه کرده

امیرحسین لواسانی

روزنامه نگار

در هفته‌های گذشته شاهد رشد قیمت اونس جهانی بودیم، اما بازار ایران در بیشتر این مدت از نوسانات جهانی تأثیر نگرفت و حتی قیمت‌ها گاه کاهشی بود. دلیل این اتفاقی چیست؟

قیمت طلا و سکه در روزها و هفته‌های گذشته نوسانی بسیار ناچیز، اما منطقی داشته و به چند دلیل واکنش به افزایش قیمت اونس جهانی بسیار کم بوده است. یکی از دلایل اصلی میزان دادوستد در بازار طلاست؛ چرا که به نوعی دستخوش رکود شده‌ایم و میزان عرضه از تقاضا پیشی گرفته است. از سوی دیگر بار روانی برگزاری انتخابات چهاردهمین دوره ریاست‌جمهوری بسیار تأثیرگذار بوده است.

• **پیش‌بینی شما از آینده روند ارزش گذاری طلا و سکه با توجه به مسیر قیمت گذاری اونس چیست؟**
پیش‌بینی قیمت طلا و سکه بسیار سخت است. قیمت گذاری این فلز در سطح جهانی و بازار داخلی به عوامل متعددی بستگی دارد. برای پیش‌بینی روند آن باید در قدم اول بازار جهانی را رصد و بررسی کرد. در این رابطه می‌توان گفت میزان مبادلات اقتصادی، ارتباطات و تصمیم‌گیری‌های سیاسی کشورهای مختلف در سطح جهانی بر قیمت اونس تأثیر می‌گذارد. این موارد در حالی بیان می‌شود که در روزهای گذشته انتشار آمار بازدهی خزانه‌داری آمریکا تأثیر مستقیمی بر اونس جهانی داشت. طلا یک فلز حساس است که با هر اتفاق مثبت و منفی در سطح جهانی دچار نوسان قیمت می‌شود. در مجموع با توجه به روند ارزش گذاری این فلز در بازارهای جهانی و سیر صعودی نرخ ارز در ایران پیش‌بینی بر آن است که قیمت طلا و سکه رشد نسبی را تجربه کند، اما این افزایش قیمت یک‌باره و در مدت‌زمانی کوتاه نخواهد بود. ناکفته‌نماند اگر نرخ ارز در روزها و ماه‌های آینده روند با ثباتی را طی کند و حتی از ارزش آن کاسته شود، شاهد کاهش قیمت طلا و سکه نیز خواهیم بود.

گفت وگو

همواره در ماه‌های انتهایی سال و حتی روزهای بعد از تعطیلات عید نوروز، مزمره افزایش قیمت بلیت هواپیما، اتوبوس و قطار به گوش می‌رسد. اتفاقی که عموماً با توجه به نوشدن سال و افزایش حقوق کارمندان و کارگران محقق می‌شود. اما این بار ماجرا کمی متفاوت تر است؛ زیرا در روزهایی که کمتر کسی انتظار افزایش قیمت

سال گذشته برخی شرکت‌های هواپیمایی به نرخ‌های مصوب بلیت هواپیما اعتراض داشتند. آن‌ها بر این باور بودند که با توجه به قوانین برنامه پنجم توسعه باید قیمت‌ها آزادسازی و متناسب با میزان عرضه و تقاضا، نرخ سفرهای هوایی مشخص شود. اتفاقی که در ارتباط با بلیت سفرهای خارجی و بین‌المللی انجام می‌شود. نکته قابل توجه آن است که قیمت پروازهای خارجی دستوری و مصوب نیست.

دیوان عدالت اداری در آذرماه سال ۱۴۰۲ مصوبه قیمت گذاری بلیت پروازهای داخلی را ابطال و اعلام کرد: «نرخ گذاری در حوزه حمل‌ونقل هوایی در موضوع نرخ گذاری تکلیفی دولت قرار نمی‌گیرد و عرضه و تقاضا نرخ خدمات را تعیین می‌کند.»

با انتشار این خبر نرخ سفرهای هوایی در مسیرهای داخلی تا حدودی دستخوش تغییر شد، اما با اعتراض وزارت راه و شهرسازی همراه بود. این وزارتخانه با درخواست اعمال ماده (۹۱) حکم صادره را به مدت شش ماه به حالت تعلیق درآورد. در تاریخ ۲۶ خردادماه سال جاری مدت‌زمان تعلیق پایان یافت و طی نامه‌ای از سوی حکمت علی مظفری، رئیس دیوان عدالت اداری به وزارت راه و شهرسازی اعلام شد که رأی گذشته دیوان عدالت اداری لازم‌الاجرا بوده و من بعد وزارت راه و شهرسازی و شورای عالی هواپیمایی اجازه کنترل در قیمت بلیت هواپیما را ندارند.

این رأی دیوان، موافقان و مخالفان خاص خود را دارد؛ از یک‌سو شرکت‌های هواپیمایی و دفاتر خدمات مسافرتی موافق آزادسازی نرخ بلیت هواپیما هستند و از سوی دیگر وزارت راه و شهرسازی و برخی نمایندگان مجلس رأی فوق را در منافات با حقوق مردم می‌دانند. موارد مذکور در حالی مطرح می‌شود که ناوگان هوایی کشور با کمبود

برگزاری حراج شمش ثبات را به قیمت‌ها بازگرداند

آرامش در بازار طلا و سکه

که ازجمله آن‌ها می‌توان به عرضه شمش طلای استاندارد در قالب مزایده اشاره کرد. مزایده‌ای که بالغ بر ۵٫۵تن شمش طلا را طی بیش از ۳۰ دوره در اختیار فعالان صنفی و تجار شناسنامه‌دار گذاشت. درباره وضعیت این روزها و آینده بازار طلا با ابراهیم محمدولی، رئیس سابق اتحادیه طلا و جواهر تهران به گفت‌وگو نشستیم. او در صحبت‌های خود بر این نکته تأکید دارد که تولیدات طلا و جواهر در حال حاضر نیاز بازار داخلی را تأمین کرده و حتی ظرفیت صادرات این مصنوعات نیز وجود دارد. مشروح این مکالمه را در ادامه می‌خوانید.

سکه با شرایط مشخص در مزایده‌های رسمی محسوب می‌شود.

• **دولت از سال گذشته به عرضه شمش طلا به شیوه مزایده پرداخته و حجم چشمگیری طلا به بازار عرضه شده؛ این اقدام چه تأثیری بر بازار طلا داشته است؟**

بیش از ۳۰ حراج شمش طلا برگزار شد که در این شیوه بالغ بر ۵٫۵تن طلا در اختیار فعالان صنفی قرار گرفت. این اقدام در ساده‌سازی معاملات تأثیر محسوسی داشته و شمش به‌صورت استاندارد به بازار روانه شده و فعالان بازار امیدوارند که این شیوه ادامه‌دار باشد.

• **یکی از واجدین شرایط شرکت در حراج‌های مورد بحث تولیدکنندگان شناسنامه‌دار هستند. آیا دسترسی تولیدکنندگان به طلای استاندارد و خالص تأثیری بر تولید طلا در کشور داشته است؟**

میزان تولید و فعالیت واحدهای تولیدی این صنف ارتباط مستقیم با میزان تقاضا در بازار دارد، اما می‌توان گفت که عرضه شمش استاندارد طلا، در کیفی‌سازی و استانداردسازی مصنوعات تأثیر دارد.

• **در روزهای آینده دولت چهاردهم مسئولیت اجرایی کشور را برعهده خواهد گرفت، اصناف به خصوص صنف شما چه خواسته‌ای از دولت آینده دارید؟**

خواسته صنف طلا و جواهر حفظ ثبات بازار ارز به‌ویژه دلار است. در شرایط فعلی آنچنان مهم نیست که قیمت ارز بر چه رقمی باشد، نکته مهم آن است که نرخ ارز نوسانی منطقی و اندک داشته باشد و برای مدت طولانی در یک بازه قیمتی استوار بماند.

دیگر خواسته صنف آن است که تلاش‌های بانک مرکزی در عرضه سکه ادامه پیدا کند و برنامه ضرب و توزیع سکه متناسب با نیاز و تقاضای بازار باشد.

همچنین در ادامه راه شهید رئیسی زمینه صادرات مصنوعات طلا ادامه یابد و دولت جدید با نگاه صادرات‌محور، فعالان بازار طلا و تولیدکنندگان را همراهی و کمک کند. این مسائل در حالی بیان می‌شود که ظرفیت واقعی تولید طلا در کشور بیش از میزان تقاضای بازار داخلی است و می‌توان مازاد نیاز بازار داخلی را در مسیر صادراتی مورد استفاده قرار داد.

براساس مشاهدات عینی، در حال حاضر ۸۰درصد خریدها در راستای سرمایه‌گذاری و حفظ ارزش پول انجام می‌شود. بررسی‌ها نشان می‌دهد بسیاری از خانواده‌ها به‌خصوص پدر و مادرها با خرید مصنوعات طلا و سکه پول خود را در این بازار سرمایه‌گذاری می‌کنند.

• **در سال‌های اخیر مصنوعات ریز طلا جایگاه قابل توجهی را از آن خود کرده‌اند.البته همچنان مصنوعات درشت و جواهرات بیشترین تقاضا را دارند. با این تفاسیر آیا مصنوعات ریز با نگاه سرمایه‌گذاری از سوی افراد خریداری می‌شود؟**

افراد مصنوعات طلا و جواهر را برای سرمایه‌گذاری و مصنوعات به اصطلاح ریز را برای زینت و استفاده روزانه خریداری می‌کنند که عموماً خریداران مصنوعات ریز جوانان هستند.

• **در حال حاضر حباب سکه در چه وضعیتی قرار دارد؟**
در ماه‌های اخیر میزان حباب سکه روند نزولی به خود گرفته و حجم قابل توجهی از این موضوع به دلیل عرضه

تبعات آزادسازی قیمت بلیت هواپیما

همواره در ماه‌های انتهایی سال و حتی روزهای بعد از تعطیلات عید نوروز، مزمره افزایش قیمت بلیت هواپیما، اتوبوس و قطار به گوش می‌رسد. اتفاقی که عموماً با توجه به نوشدن سال و افزایش حقوق کارمندان و کارگران محقق می‌شود. اما این بار ماجرا کمی متفاوت تر است؛ زیرا در روزهایی که کمتر کسی انتظار افزایش قیمت

هواپیما روبه‌رو است و سن بعضی هواپیماها بالا رفته و این اتفاق خدمات‌رسانی هوایی را با مشکلاتی همراه می‌کند. طرفداران آزادسازی نرخ بلیت هواپیما بر این نظرند که با رأی دیوان، نوسازی ناوگان هوایی کشور از محل درآمدهای شرکت‌های هواپیمایی محقق خواهد شد.

خوب و بد آزادسازی قیمت بلیت هواپیما

در این زمینه فرهاد دواپی، دبیر انجمن صنفی دفاتر خدمات مسافرتی خراسان رضوی گفت: «آزادسازی نرخ بلیت هواپیما، شرکت‌های هواپیمایی را وارد رقابت خواهد کرد و نرخ مناسبی به مسافران ارائه خواهد شد. با این اتفاق ایرلاین‌هایی که هواپیماهای بهتری داشته و تأخیر کمتری دارند از نرخ بالاتری برخوردار می‌شوند. ایرلاین‌هایی هم که مدام پروازهای شان باطل می‌شود و تأخیر زیادی دارند، دیگر از رده خارج می‌شوند. اما در شرایط نرخ گذاری دستوری هیچ‌وقت شرایط عرضه بلیت‌های هواپیما درست نخواهد شد.» دواپی افزود: «برخی شرکت‌ها می‌توانند به جای آن که هواپیمای خود را در مسیر داخلی به پرواز در بیاورند، از آن در مسیرهای بین‌المللی استفاده کنند و درآمد بیشتری داشته باشند. این موضوع عاملی برای کمياب شدن بلیت مسیره‌های داخلی است.»

یارانه سوخت دولتی

صحبت‌های دواپی و طرفداران آزادسازی نرخ بلیت سفرهای هوایی در مسیرهای داخلی در حالی مطرح می‌شود که نهاد دولت سالانه مبلغ قابل توجهی را به عنوان یارانه سوخت هواپیما پرداخت و از آن به عنوان یکی از دلایل عدم پذیرش رأی دیوان عدالت اداری یاد می‌کند. در همین زمینه مقصود اسعدی سامانی، دبیر انجمن

اقتصاد

atiyeno.ir

یادداشت

مطالبه نخست

از دولت چهاردهم

بهاء‌الدین حسینی هاشمی

کارشناس اقتصادی

در پی شهادت آیت‌الله رئیسی، انتخاب رئیس دولت چهاردهم یک سال زودتر از آنچه انتظار می‌رفت، صورت می‌گیرد. برای انتخابات این دوره نیز مانند روند مرسوم گذشته شاهد برگزاری مناظرات سیاسی، اقتصادی، فرهنگی و اجتماعی هستیم. اگرچه در این مناظرات و صحبت‌ها راهکارهای بسیاری برای پیشبرد اهداف کشور مطرح شد، اما در رابطه با مهم‌ترین مطالبه اقتصادی جامعه و کارشناسان از دولت چهاردهم باید گفت اولویت‌های اقتصادی به یک مورد ختم نمی‌شود. در ادامه پنج موضوع مهمی که در عرصه اقتصاد مطالبه می‌شود، بررسی شده است.

۱- نظم مالی

وجود نظم مالی یک خواسته مهم از دولت‌هاست. اگر دولت آینده به این موضوع توجه داشته باشد، کسری بودجه رخ نخواهد داد. با ایجاد کسری بودجه دولت مجبور به استقراض از بانک مرکزی و سیستم بانکی می‌شود که این مسئله افزایش پایه پولی را به همراه دارد. با افزایش پایه پولی حجم نقدینگی در کشور افزایش یافته، پول بدون پشتوانه به سیستم مالی وارد شده و در نهایت تورم روند صعودی به خود می‌گیرد.

۲- انضباط سیستم بانکی

سیستم بانکی کشور از سال‌های گذشته آسیب و بی‌نظمی خاصی پیدا کرده که منجر به ناترازی برخی بانک‌ها شده است. این موضوع تا حدودی از بی‌نظمی مالی در اقتصاد کشور تأثیر می‌پذیرد که در یک چرخه کسری بودجه و تورم بر انضباط سیستم بانکی تأثیرگذار بوده است.

زمانی که بانک‌ها ناتراز باشند مخاطرات جدی در مسیر رشد و توسعه اقتصاد کشور رخ خواهد داد و در نهایت هزینه تمام شده پول به شدت افزایش می‌یابد. در بسیاری موارد، دیده شده بانک‌ها از مسیرهای مختلف به دنبال تأمین منابع برای پرداخت حقوق کارمندان خود هستند و منابعی برای پرداخت وام و همراهی صنعت و تولید ندارند.

۳- حفظ محیط زیست

شاید در نگاه اول محیط‌زیست یک دغدغه اجتماعی باشد، اما این موضوع مهم یک نگرانی و مطالبه اقتصادی نیز به شمار می‌آید. زمانی که آب‌وهوا و محیط‌زیست تهدید می‌شود، مشکلات اقتصادی و مهاجرت از شهرهای کوچک به شهرهای بزرگ و مراکز استان رخ خواهد داد و هزینه زندگی در کشور افزایش می‌یابد که این موضوع آسیب‌های اقتصادی برای خانواده‌ها به دنبال می‌آورد.

۴- بیکاری

زمانی که سیستم بانکی سالم و منضبط وجود نداشته باشد و در کنار آن تورم رشد کند، چرخه کسب و کار دچار مشکل و بسیاری از واحدهای صنفی و مشاغل مجبور به تعدیل نیرو می‌شوند. از سوی دیگر به واسطه عدم توسعه کسب و کارها شغل جدیدی در کشور به وجود نمی‌آید که این موارد افزایش نرخ بیکاری را رقم می‌زند.

۵- تحریم

سیستم بانکی در حکم سوخت رسان اقتصاد عمل می‌کند. زمانی که این سیستم دچار تحریم باشد، سرمایه در گردش تولید با مشکل همراه خواهد شد. این در حالی است که در زمان تحریم، بانک‌ها امکان دریافت پول از شبکه جهانی و ارتباطات بین‌المللی را از دست خواهند داد که در نهایت منجر به گرانی پول می‌شود. در این میان برخی افراد بر این باورند که رئیس کل بانک مرکزی باید اقدامات بسیاری را انجام دهد و یک‌نفره می‌تواند تأثیر قابل توجهی بر اقتصاد بگذارد. این گفته تا حدودی نادرست است؛ زیرا این شخص به تنهایی توان انجام کارها را ندارد و باید دولت با او در مسیر اصلاح امور و انجام اقدامات اصلاحی همراهی کند.

نفر اول بانک مرکزی جزئی از دولت است و اگر دولت نخواهد اقدامی انجام شود، او به‌تنهایی نمی‌تواند کاری از پیش ببرد. در انتها باید گفت بدون انضباط مالی در دولت، استقلال رئیس کل بانک مرکزی معنا ندارد.

۹